

## СИСТЕМА НАВЧАННЯ ПИТАННЯМ БЕЗПЕКИ В ОДАБА

РОМАНЮК В.П.

*Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна*

У умовах війни проблеми безпеки життєдіяльності й захисту людини, суспільства і територій від негативного впливу небезпек набули особливої гостроти й актуальності. Питанням безпеки приділяють увагу вчені, політичні діячі, представники громадськості, засоби масової інформації, тобто вони є об'єктом уваги держави та всіх прошарків суспільства.

Безпека – одна з найважливіших сторін практичних інтересів людства з давніх часів і до наших днів. Людина завжди прагнула забезпечити свою безпеку. З розвитком промисловості це завдання вимагає спеціальних знань. У наш час проблеми безпеки ще більше загострилися.

У всьому світі велику увагу приділяють вивченню таких дисциплін з питань безпеки (рис. 1):

- гуманітарні (філософія, культурологія, лінгвістика);
- природничі (математика, фізика, хімія, біологія);
- інженерні науки (опір матеріалів, інженерна справа, електроніка);
- науки про людину (медицина, психологія, ергономіка, педагогіка);
- науки про суспільство (соціологія, економіка, право) [1].

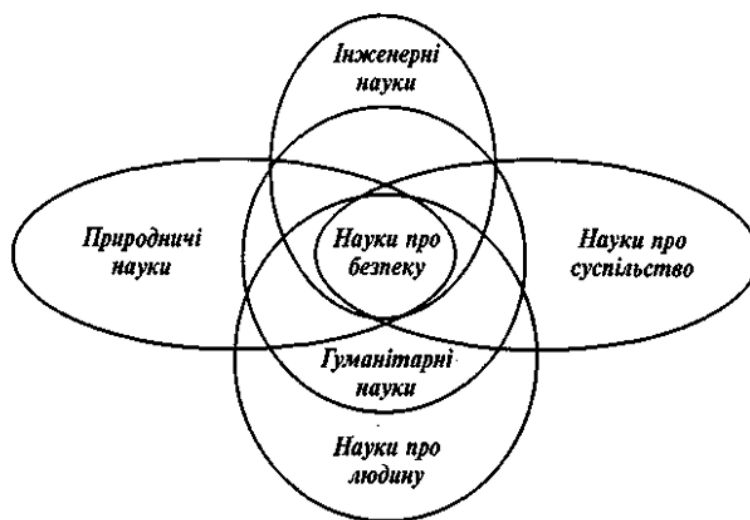


Рис. 1 – Структура наук про безпеку

Науки про безпеку мають спільну та окремі частини. У свою чергу, ці дисципліни мають певні складові. Наприклад, охорона праці охоплює (містить, вміщує) правові та організаційні основи, виробничу санітарію, виробничу безпеку, пожежну безпеку на виробництві; цивільний захист передбачає захист

від катастроф, стихійних лих, воєнних дій тощо; пожежна безпека, у свою чергу, передбачає безпеку природного середовища, громадських та житлових будівель, сільськогосподарських угідь, транспортних засобів. У певних частинах, звичайно, ці галузі перетинаються, збагачують і взаємодоповнюють одна одну. Практика показує, що наявність численних планів, дорогих технічних засобів, бомбосховищ не знижує небезпеки, якщо студенти, викладачі та студенти не готові до адекватних дій. Навчання таким діям найефективніше може здійснюватися не в вигляді разових кампаній, а виключно у межах систематичного вивчення основ БЖД і цивільного захисту (ЦЗ) усіма учасниками навчально-виховного процесу.

Навчанням студентів з питань безпеки при загрозі обстрілів безпілотними літальними апаратами та ракетами займається кафедра «Організації будівництва та охорони праці» у рамках вивчення курсів БЖД та цивільного захисту. Також додатково у спеціально означеному навчальною частиною режимі після занять для всіх студентів проводяться презентації «Просвітницькі заходи з питань уникнення враження мінами та вибухонебезпечними предметами та поведіння в надзвичайних ситуаціях», де йдеться про можливі загрози, способи раннього виявлення небезпек; знання способів правильної протидії небезпекам; набуття навичкам правильної поведінки з вибухонебезпечними предметами; прищеплювалося серйозне та правильне ставлення до проблем безпеки у навчальному закладі.

І в цьому спільному прагненні забезпечити безпеку спостерігається спільна єдність усіх учасників навчального процесу, що дає і викладачам і студентам такі переваги перед потенційними загрозами:

- підвищує психологічну стійкість;
- сприяє зниженню втрат за умови воєнних дій противника;
- створює сприятливі умови для підвищення ефективності та якості освітнього процесу.

Іншими словами – будь-які заходи, що вживаються для підвищення захищеності студентів, викладачів та співробітників академії від техногенних небезпек чи терористичних актів, одночасно забезпечують посилення захищеності від соціальних, біологічних, природних, військових, кримінальних, інформаційних та інших видів загроз.

І це – наше спільне, головне та невідкладне завдання!

Література:

1. О.Г. Левченко, О.В. Землянська, Н.А. Праховнік, В.В. Зацарний. Безпека життєдіяльності та цивільний захист / підручник. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2019. 267 с.